

22. 5. 2020

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Kdy je zaplacen soudní poplatek kolkovými známkami?

Na základě ústavní stížnosti se Ústavní soud zabýval otázkou, kterým okamžikem je zaplacen soudní poplatek, je-li placen kolkovými známkami. V návaznosti na svou předchozí judikaturu dospěl k závěru, že lhůta k zaplacení soudního poplatku na základě výzvy soudu je lhůtou procesní. Zastavení řízení pro pozdní zaplacení soudního poplatku, pokud ve lhůtě stanovené k zaplacení soudního poplatku byly kolkové známky předány k poštovní přepravě, je odepřením přístupu k soudu podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a porušením práva na spravedlivý proces podle čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.

Před Obvodním soudem pro Prahu 4 bylo vedeno řízení o zaplacení částky 69 107 Kč s příslušenstvím. Obvodní soud žalobě vyhověl a proti tomuto rozsudku podala žalovaná (v řízení před Ústavním soudem stěžovatelka) odvolání. Obvodní soud vyzval stěžovatelku k doplnění odvolání a k zaplacení soudního poplatku z odvolání. Stěžovatelka dne 21. 12. 2017 složila u peněžního ústavu částku 3 456 Kč, která byla obvodním soudem zúčtována dne 22. 12. 2017. K tomu stěžovatelka soudní poplatek zaplatila i v kolcích, a to podáním prostřednictvím poštovního doručovatele dne 20. 12. 2017, které bylo obvodnímu soudu doručeno dne 27. 12. 2017. Na základě žádosti stěžovatelky rozhodl obvodní soud o vrácení přeplatku soudního poplatku ve výši 3 456 Kč.

Svým usnesením ze dne 12. 1. 2018 obvodní soud odvolací řízení zastavil a stěžovatelce uložil povinnost zaplatit žalobci náhradu nákladů odvolacího řízení. Obvodní soud dovodil, že posledním dnem ke splacení soudního poplatku za odvolání bylo datum 20. 12. 2017, přičemž soudní poplatek byl zaplacen po této lhůtě, a to 21. 12. 2017. Proti tomuto usnesení podala stěžovatelka odvolání, ve kterém tvrdila, že soudní poplatek z odvolání zaplatila v kolcích a formulář zaslala odvodnímu soudu dne 20. 12. 2017 a z opatrnosti uhradila soudní poplatek i bankovním převodem z účtu dne 21. 12. 2017. Městský soud v Praze usnesením ze dne 15. 5. 2018 usnesení soudu prvního stupně potvrdil a rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení. Odvolací soud konstatoval, že lhůta k zaplacení soudního poplatku není lhůtou procesní, tudíž nestačí, že stěžovatelka podala podání poslední den lhůty - tj. 20. 12. 2017, doručujícímu orgánu.

Proti usnesení odvolacího soudu podala stěžovatelka dovolání. Tříčlenný senát číslo 22, který měl podle rozvrhu práce Nejvyššího soudu dovolání projednat a rozhodnout o něm, dospěl při výkladu povahy lhůty k zaplacení soudního poplatku k právnímu názoru odlišnému od toho, který byl vyjádřen v usnesení ze dne 8. 11. 2016 sp. zn. 32 Cdo 3616/2016, v němž Nejvyšší soud formuloval a odůvodnil závěr, že lhůta uvedená v § 9 zákona č. [549/1991](#) Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, je lhůtou zákonnou, nejde o procesní lhůtu pro podání účastníka, kde postačí poslední den lhůty předat podání doručujícímu orgánu. Senát číslo 22 byl naproti tomu názoru, že jde o lhůtu procesní, neboť zaplacení poplatku je nejen významnou skutečností v oblasti poplatkového, resp. daňového práva, ale i významnou právní skutečností občanského práva procesního, spočívající v jednání subjektu - účastníka řízení vůči soudu, a je tak procesním úkonem. Měl za to, že ve vztahu k pokračování řízení jasně převládá procesní význam zaplacení či nezaplacení poplatku, a proto lhůta k provedení úkonu, na kterém záleží, zda v řízení bude soud pokračovat či nikoliv, je tak nutně lhůtou procesní. Tříčlenný senát číslo 22 proto rozhodl o postoupení věci podle § 20 zákona č. [6/2002](#) Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých

dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), k rozhodnutí velkému senátu občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu (dále jen „velký senát“). Velký senát věc projednal a usnesením ze dne 10. 4. 2019 č. j. 31 Cdo 3042/2018-157, napadeným ústavní stížností, podané dovolání zamítl a stěžovatelce uložil povinnost zaplatit žalobci náhradu nákladů dovolacího řízení. Velký senát neshledal důvod k odchýlení se od závěru, že lhůta k zaplacení soudního poplatku podle § 9 zákona o soudních poplatcích, není lhůtou procesní, k němuž dospěl Nejvyšší soud v usnesení sp. zn. 32 Cdo 3616/2016.

Rozhodnutí soudů všech tří stupňů napadla stěžovatelka ústavní stížností. Na jejím základě dospěl Ústavní soud k závěru, že i po změně zákona o soudních poplatcích zákonem č. [296/2017](#) Sb. setrvává na svém již dříve vyjádřeném názoru (srov. shora uvedené nálezy sp. zn. IV. ÚS 324/96 a sp. zn. III. ÚS 738/2000), že lhůta k zaplacení soudního poplatku na základě výzvy soudu je lhůtou procesní a takto ji lze i uplatňovat. Ani od závěrů uvedených v nálezu sp. zn. I. ÚS 2535/18, podle nichž pro zachování lhůty postačí předat kolkové známky k poštovní přepravě ve lhůtě stanovené k zaplacení soudního poplatku, neměl Ústavní soud důvod se v posuzované věci odchýlit. Ve věci rozhodující soudy zvolily přístup příliš formalistický, nesprávnou interpretací ustanovení § 9 odst. 1 a 2 zákona o soudních poplatcích a § 55 o. s. ř. v důsledku znemožnily přístup stěžovatelky k soudu a zabránily tomu, aby se stěžovatelka stanoveným postupem mohla domoci svého práva u nezávislého a nestranného soudu. Ústavní soud proto všechna napadená rozhodnutí zrušil.

Úplné znění nálezu je k dispozici [zde](#).

JUDr. Tomáš Lichovník,
soudce Ústavního soudu

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Sdílení elektřiny v obecních projektech, změny po 1.8.2026 a zapojení bateriových úložišť](#)
- [Jak naložit s „oznámením“ přestupku soukromých osob? A je to vlastně oznámením ve smyslu zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich?](#)
- [Systémová podjatost ve správním řízení aneb požadavek na překročení nadkritické míry rizika systémové podjatosti](#)
- [Bezpilotní systémy vlastní konstrukce v kategorii Specific: regulatorní požadavky a praktické aspekty](#)
- [Pacht závodu a zákaz přenechání věci třetí osobě](#)
- [Digitální důkazy z webu v soudním řízení: jak doložit, co bylo online zveřejněno?](#)
- [Nepravomocné povolení stavby a změna územního plánu](#)
- [Letiště a letecké stavby](#)
- [Nejvyšší správní soud vymezuje nové hranice zneužití práva u běžných nákladů na reklamu](#)
- [Limity dohledu nad výkonem znalecké činnosti](#)
- [Stavebníci získávají od roku 2026 silnější pozici v soudních sporech o povolení stavby](#)